

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๕๓

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี นายอนันต์ ศวัสตนานนท์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีคำร้องเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด กรณี นายอนันต์ ศวัสตนานนท์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายอนันต์ ศวัสตนานนท์ ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๕๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อม พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี ผู้สั่งแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ (๔) ดังนั้นจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ภายในกำหนดเวลาดังนี้

๑. ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
๒. ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
๓. ในกรณีที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย
๔. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากต้องยื่นบัญชีตามข้อ ๒ แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย

ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้องในกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวรวมสี่ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๓๗๔ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๗๗ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๕๗ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๔๐๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ผู้ถูกร้องไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและมีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสาร ประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงและยื่นเอกสารประกอบคำชี้แจงความว่า ขณะที่ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ยังใช้รัฐธรรมนูญฉบับก่อน ซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบ ผู้ถูกร้อง จึงเชื่อโดยสุจริตใจว่าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งขณะใช้รัฐธรรมนูญฉบับก่อน เมื่อพ้นจากตำแหน่ง จึงไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อย่างน้อยสองครั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สิน หรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องมิได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใดด้วย

พิเคราะห์แล้ว ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งทางการเมืองประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ หลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ มีปัญหาว่า ผู้ถูกร้องจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือไม่ เห็นว่า ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๑๗ ของรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็น

คณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หมายความว่า คณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน สิ้นสภาพไปพร้อมกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อน แต่ยังคงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ต้องถือว่าคณะรัฐมนตรีเข้ารับตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) ประกอบมาตรา ๑๐ (๔) บัญญัติให้ข้าราชการการเมืองตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งเมื่อนายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง ดังนั้น ต้องถือว่า ผู้ถูกร้องออกจากตำแหน่งพร้อมกับ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้แต่งตั้งและเข้ารับตำแหน่งใหม่ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เช่นเดียวกัน ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

สำหรับปัญหาว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในกำหนดตามรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงพร้อมสำเนา ผู้ถูกร้องรับว่าได้รับหนังสือ ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสองครั้ง แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินแต่อย่างใด กรณีฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสาร ประกอบตามรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายอนันต์ ศรีสตนานนท์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนพร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ ประกอบมาตรา ๒๕๕

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ